

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۹/۰۳/۱۷

استاد شهسوار سنگروال

آیاداشونی ده، چې خلیل زاد د موقتي ادارې مشر و ټاکل شي؟

د نړودوستانو! کله، چې د امریکا او طالبانو تر مینځ د افغانستان د سولې په تړاو خبرې پیل شوي، ایله څو ورځې به تېرې وي چې ما د نیپوزیک د یوه خبر په بنسټ چې په 2018 کال د ډسمبر 23 مه خپور شوی وو، یومضمون ولیکه، چې بنیایي دوه میاشتي به کېږي او بیامې په تاند او افغان جرمن آنلاين په خپرونو کې خپور کېږي. دا دې دغه لیکنه یو ځل بیا کټ مټ خپروم، چې د اوسمهال له تودو خبرو سره تړاو لري. په ډېرې بڼې، یوځل بیا د درنو دوستانو پام ورته راوړم:

د پخواني ولسمشر حامد کرزي د واک په وروستیو کې زلمی خلیل زاد په سیاسي لحاظ ډېر فعال شو. داسې اوازې او انگازې وې، چې خلیل زاد غواړي ولسمشریزو ټاکنو ته راودانګي او ان تردې، ده غوښتل چې یوه سیاسي خوځښت ته لاره پرانیزي. په دې تړاو کې هېواد کې دننه او یو شمېر بهرنیو هېوادونو کې، ځنې کسان ډېته گومارلي وو، چې د ده دشخصیت ستاینه وکړي.

لکه څرنگه، چې د ده سیاسي هلې ځلې په ناڅاپي توګه په توره شپه کې پیل شوې وې په ناڅاپي توګه په توره شپه کې پایته ورسېدې...؟!

کله به چې د ده له گومارل شونو پوښتنه کېده، چې دا ولې هرڅه په تپه ودرېدل؟ نو هغو چې د پېښو په اړه کوم سېا سي ځواب نه درلود بس همدومره بې ویل، چې اوس یې وخت نه دی، ولې رښتني انگېرني دا سي وې، چې د وخت امریکا یې چا رواکو په ځانګړي ډول دموکرا تانودی له لمنې ونيواو په ځان کېږي.

اوس چې جمهوریت پا له گوند د امریکا دچا رو واګي په لاس کې لري او خلیل زاد هم دده گوند غړیتوب لري، نوڅکه خولکه څرنگه چې دین کنفرانس کې دده رول ټا کونکی وو. داسې غواړي چې له طا لبانوسره دافغان نستان دروان کرکېچ په تړاو هم یوه سیاسي جورجاري ته ورسېږي...؟! .

هغه مهال، چې ټرمپ د امریکا ټولټا کنې وګټلې دخلیل زاد پلویانوداسې گرنجوله، چې بنا یې دی د امریکا د بهرنیوچا روزیرشي، خوچې نه شونو بیا کله چې ټرمپ دجنوبي اسیا لپاره خپله ځان ګړي ستراتیژي اعلان کړه، یوځل بیا داخبرې را غبرګې شوې، چې بنا یې دی د امریکا دولسمشر دسیمه ییزوچاروځان ګړي سلاکا روتا کل شي. ... له دې ټولو اوازو وروسته اوس پېښوونېدو، چې خلیل زاد دروان کال د ډسمبر په 22 مې نېټې د امریکا د بهرنیوچا روزا رت سلاکار وټا کل شو. .

په یا دي نېټې د امریکا د بهرنیوچا روزیر، پا مپیو، و وېل، زلمی خلیل زاد به د امریکا د بهرنیوچا رود ځان ګړي سلاکا رپه توګه د افغان حکومت او طا لبانو تر مینځ د سولې دخبرو رهبري وکړي. .

طا لبانوپه اواروله ډلپیزورسا نیپو او خپرونوسره داخبرې کړیدي اوکوي یې، چې زمورواکمنی د امریکاد وسله وال برید له امله له مینځه وړل شویده، نوڅکه زمور دخبرو لوری امریکا ده، نه افغان نستان. ...

په 1397 کال د میزان په 14 مې نېټې، چې د 2018 کال داکتوبر له شپږمې سره برابره وه خلیل زاد کا بل ته راغی اودافغانستان له چارواکوسره، چې ولسمشر اشرف غني هم وو، دیوې ناستې په ترڅ کې سیمې ته یې دخپل سفر په تړاو معلومات وړا ندې کړل، چې په بېلا بېلو وختونو کې له قطر، سعودي عربستان او پا کستانه، په ځان ګړي توګه دوحه کې له طالب استازوسره لیدنه کړې وه... ..

دا خبره ډېره د اند بڼې وړده، چې ولسمشر دنوروچا رواکوپه څېر، هغه هم دیوې غونډې په ترڅ کې دافغان نستان دسولې په اړه دافغان اصله امریکا یې له خولې نه خبرېږي، دلته دی، چې دافغانستان ملي حاکمیت اودولس په راپوراغلی ولسمشر تر پوښتنې لاندې دی؟! .

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلپکنی د لپکنیزې بڼې پاڼو د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له راپورولو مخکې په خبر و لولی

په کا ردا وو، چې دافغانستان دملي حاکمیت اودولسمشر داوتوریتي لپا ره بي اشرف غني سره لیدلي وای اوبیا دهغه له خولي دافغانستان خلکو، دسولي دوروستیو پرمختگونو په اړه معلوماتو ته لاسرسی پیدا کړی وی. ... داسې ښکاري چې اشرف غني بیخي یوازې دی، په ده وروستی غوښتنه غوزار له اتمرنه وروسته دبهرنیو چارو مرستیال وزیر حکمت کرزي وکړ، چې په ډېرنا زک وخت کې له دندې استعفا وکړه . داسې بریښي چې اشرف غني دروان کرکېچ له مخې دسیا سي پېښو قربا ني دی اوطا لبا نوه م مرگوني اوخونري بریدونه، ددې لپاره زیات کړي دي، چې په حکومت فشار زیات کړي اودسولي په نوم، چې کوم خوځښت روان دی، دپرامتیا زات تر لاسه کړي .

دبلایزورسان پېښو دپا یلوله مخې داسې انګېرنې شتون لري، چې دخلیلزاد نر مه ژبه اوله طا لبا نوسره پتي خبرې، چې دېر جزیات یې لا دا گیزه شوي نه دي، کوم څه په لاره دي؟!

دا سي گونگوسي تر غور وکېږي، چې دطا لبا نوله دغو وړانديزونو، چې بهرني ځواکونه له افغانستانه ووځي، ددوئ بنديان خوشې شي... بیا یې یو بل وړانديز یې دسولي د عملي لارو چا رو له پاره داوي، چې ددې حکومت یا ووايوولسمشریزو ټولټاکنو ته لږ وخت پا تي دی، که چېرې په دغه موده کې دسولي له پا ره یو پرمختګ په پام کې وي، نو با یډیوانتقالي حکومت رامینځته شي. ...

دطالبانو دغه وړانديز، چې بهرني ځواکونه با یډ هر وروپورته له کوم ځنډ اوځنډ نه له افغانستانه ووځي، په دي تراويه 2018 کال دسپتمبر په 23 مې نېټې؛ نیوزیک؛ دپوي با وري سرچینې له مخې وویل، چې له افغا نستانه، د امریکايي پوځیانو ټل ښايي په 2020 زیږدي کال پېل شي .

ورپسې یوه بل را پورزیاته کړه، چې ولسمشر ترمپ غواړي، چې دنوامبر په میا شت کې دکانگرس له مینځپراوه ټاکنو وروسته له افغانستان نه د امریکايي ځواکونو د ټول مهال وېش اعلان کړي...؟ .

ولي نا توغرو هېوا دنوو وېل، تر هغې چې طالبان له جگړې لاس وانخلي پوځیان به ونه با سي... . اوس نو که چېرې سوله رښتني بڼه خپله کړي په کار دی، چې ټولي خوا وې په سیمه کې. سیاسي، پوځي او اقتصادي ا ندول خپل کړي. ...

دافغانستان پېښو ته په کتوسیمه اونړی اوس دپته متوجې دی، چې په افغانستان کې په مستقیم او غیر مستقیم ډول خپلي کتې وساتې... ولي بیا هم دسیا سي او پوځي کرکېچ له مخې درې ښکېلي خوا وې ډېرې موهمي دي: :

- لومړی پخپله افغان ولس، چې دافغانستان په څلوېښت کلني غمیزې کې درانه غمونه ځملي دي، کورنۍ یې له مینځه تللي، وژل شوي اورازارید مرغیوسره لاس اوگرېوال شوي... په وروستئ یوه نیمه لسيزه کې هم دبهرنیو ځواکونو دځمکنیو او هوايي بریدونو په ترڅ کې وژل شوي او په سرووینو کې لمبېدلي دي... په ځانمرگه بریدونو کې اولادونه، پلرونه لوي وواره نراوښخي له لاسه ورکړي دي، په ټا کنو کې برخه اخستي خوگوتې پرې شوي او په ډېرې بېرحمي له مینځه تللي دي... دینو په قیمت یې داساسي قانون په رڼاکې مقننې، قضايي او اجرائي قوا یې رامینځته کړي اودیوه دولت بنسټ یې ایښی دی... اوس چې سوله مینځته راځي، دا چې ډېره قرباني هم دوی ورکړې ده، ددوئ غوښتنې باید ټاکنو کې وي.....

- دویم طالب، چې دروان کرکېچ بل لوری دی، ددوئ انګېرنې، چې گني مور حکومت اوبا چاهي له لاسه ورکړي ده... همدا موزیو، چې دبهرنیو برغل پر وړاندې درېدلي یوا و په دي لاره کې مودرنه قربا ني ورکړي ده.....

- درېیم دنړی اوسیمې هېوادونه، په دغه لړ کې د امریکا متحده ایالات په دي اندي، چې گني ځاني، اقتصادي اوسیا سي قرباني یې ورکړي اودترهگرو پر وړاندې جنگېدلي دي، په اصطلاح دوی دي، چې ډېره په سینه وهي اوځا نونه دنړی خواخوږي گني...؟!

اوس داسې انګېرل کېږي، چې با یډ په راتلونکي کې په داسې یوجور جاري خبرې وشي، چې دټولو خوا یې گتې په پام کې ونیول شي اوبیا دتېر په څېر دارنگه خونري جگړې راغبرگي نشي... دداسې جوړښت یو وړانديز دلمي خلیلزاد دپلویا نوله خوا، چې یو بل ته خوله په خوله رسېږي، هغه دادی، چې خلیلزاد باید دموقتي ادارې د ریس په توگه ونومول شي... ددوئ انګېرنې، چې حامد کرزی اواشرف غني هم بهرنی تا بعت درلود اوخلیلزاد هم د ورته دریخ څښتن دی... ولي دا پوښتنه په خپل ځای ده، چې دخلیلزاد، کرزی او غني نېشلتی یوله بله توپیر لري...؟؟!!